

MERANIE A ZÁZNAM KRVNÉHO TLAKU

Krvný tlak (ďalej TK) je miera tlaku vyvolaného krvou pulzujúcou cez tepny. Je odrazom srdcového výdaja a periférneho odporu ciev. Je to sila, ktorú vyvíja krv na steny ciev. Pod krvným tlakom rozumieme spravidla tepnový (arteriálny) tlak. **Účelom merania krvného tlaku** je monitorovanie činnosti srdca, jeho zmien a získanie objektívnych informácií o zdravotnom stave pacienta. **Pri meraní TK rozoznávame:** systolický tlak, diastolický tlak a tlakovú amplitúdu.

Faktory ovplyvňujúce TK: vek, stres, horúčka, bolesť, telesná aktivita, diurnálny rytmus, obezita, pohlavie, lieky, chorobné procesy, krvácanie, nízka hladina hematokritu, teplota prostredia a rasa.

Hodnoty TK

Existuje niekoľko klasifikácií hodnotenia krvného tlaku. U nás v klinickej praxi sa používajú klasifikácie: Joint National Commitee - JNC 6 a podľa WHO (1999), JNC 7 a podľa odporúčania Európskej kardiologickej spoločnosti (2003).

Metódy merania TK

Pri meraní krvného tlaku sa používa:

1. Priama, tzv. intraarteriálna metóda

2. Neinvazívna (nepriama) metóda:

- auskultačná metóda (metóda podľa Riva-Roccia)
- palpačná metóda je meranie pomocou tlakomera a palpácie tepny
- rumencová metóda (flush metóda)
- oscilačná metóda

V klinickej praxi sa používajú tlakomery:

- aneroidný
- digitálny

Fonendoskop/stetoskop: so zvonovitou alebo plochou membránou.

Výber vhodnej manžety

Pri meraní je jednou zo zásad správneho merania aj výber vhodnej manžety:

- šírka manžety má byť 40% obvodu meranej končatiny (ramena, stehna),
- dĺžka manžety má obopínať celé rameno a zakryť aspoň 2/3 jeho obvodu.

Miesta merania krvného tlaku a miesto naloženia manžety:

- *a.brachialis* : 2,5 - 3 cm nad lakt'ovou jamou
- *a.radialis* : 13 cm od lakt'a
- *a.poplitea* : na stehno 5 cm od zákolennej jamy
- *a.tibialis posterior* : 2 cm nad členkami

Technika merania krvného tlaku

Pri výkone sestra dodržiava **zásady, algoritmus uvedeného postupu a Národný rámcový procesuálny štandard č.5.***

---

* **OSACKÁ, P. a kol.** *Techniky a postupy v ošetrovatel'stve* [CD-ROM]. 1. vyd. Bratislava : JLF UK, 2007. 505 s. ISBN 978-80-88866-48-0.

1. Posúdenie pacienta
2. Príprava pomôcok
3. Príprava pacienta
  - Psychická príprava
  - Telesná príprava
  - Poloha pacienta pri meraní
4. Príprava sestry
5. Technika meranie
  - a) **Auskultačná metóda merania TK**
    - Meranie TK na ramene pomocou digitálneho tlakomera
    - Meranie TK na ramene pomocou aneroidného tlakomera
    - Meranie TK na stehne
  - b) **Palpačná metóda merania TK na ramene**
  - c) **Rumencová metóda merania TK (flush metóda) na ramene**
  - d) **Oscilačná metóda merania TK**
6. Záznam do dokumentácie
  - numericky
  - graficky (teplotná krivka)
  - slovne
7. Starostlivosť o pomôcky

Vyšetrenie TK Holterovým monitorovaním

Vyšetrenie TK Holterovým prístrojom* je to **kontinuálne ambulantné monitorovanie krvného tlaku**. Je to neinvazívna a nebolestivá metóda. TK sa monitoruje cca 24 hodín, pri bežných činnostiach pacienta i počas spánku.